

Cene oglasov
1 stolp, petli-vrstica
mali oglas po 1-50
in 2 D, večji oglas
nad 45 mm višine
po Din 2-50, veliki
po 3 in 4 Din, v
uredniškem delu
vrstica po 10 Din
a Pri večjem q
naročilu popust!

Uprava je u Kopitarjevi ul. št. 6 - Cekovni
račun: Ljubljana št. ev. 10.650 in 10.349
za inšerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

»Reichspost« nam tudi zamerja, kar smo rekli o tistem javkanju Avstrijcev, ki je končno rodilo tako dobre svedce v Parizu in Haagu itd. Naj bo dunajski list prepričan, da privoščimo vse uspehe. Naše sarkastične opazke gredo na naslov tistih Jugoslovianov, ki so v preteklosti veliko grešili ravno proti prijateljskim stikom obeh sosednjih držav. x. y.

Bedecković je imel s seboj 60.000 Din. Ta denar so našli pri njem. Njega samega ni bilo mogoče zaslišati, ker se nahaja v zelo resnem stanju. Policija je bila takoj obveščena o dogodku in so kriminalni agenti takoj pričeli preiskavo. Napadalec Frankel je pobegnil in ga ni bilo mogoče najti. Očividci so zatrjevali, da je napadeni izjavil, predno so mu nudili pomoč, da mu je hotel napadalec ugrabiti denar, ki ga je imel pri sebi.

Škoi dr. Jeglič v Savinjski dolini

Mozirje, 2. aprila. Danes je bil v Nazarih slovesno blagoslovljen novi lesni obrat s kapaciteto 65 k. s. Ravnateljstvo knezoškofijskih posestev deluje intenzivno na izpopolnitvi svojih obratov ter išče novih možnosti, da izvaža čim bolj obdelane lesne izdelke. V prejšnjem letu je odstranilo ob Savinji dve stari žagi s pogonom na vodno kolo ter združilo vodno silo z napravo novih betonskih kanalov v eno ter postavilo novo moderno turbino na natego. Tako je doseglo, da ima danes skupno preko 200 k. s. izrabljene vodne moči. Nova turbina služi za pogon novega lesnega obrata, ki bo omogočal najrazličnejšo specialno obdelavo lesa. V obrat je vključena tudi nova električna centrala z generatorjem 65 k. s. za vrtilni tok.

Savinjska dolina je s temi novimi napravami tudi mnogo pridobila, ker je s tem povečana možnost zasluzka.

Blagoslov je izvršil prevzvišeni g. knezoškof dr. Jeglič, ki je zarana prispel iz Ljubljane. Prevzvišeni izgleda sedaj zopet čvrst in svež kakor pred boleznijo, ter se mu prav malo pozna, da je bil bolan.

Sporazum o srbskih predvojnih dolgovih

Pariz, 2. aprila. AA. Po poročilu lista »L'Information« je bil včeraj podpisan protokol o sporazumu med francoskimi porterji predvojnih srbskih posojil in kraljevino Jugoslavijo. V imenu kraljevine Jugoslavije je podpisal protokol naš poslanik v Londonu g. Gjorgje Gjurić, v imenu francoskih porterjev pa g. Jonqueur. Protokol vsebuje osnovne odredbe sporazuma. Ena teh odredb pravi, da se morajo obveznice valorizirati prvih 6 let s 50%, nato pa progresivno tako, da doseže valorizacija leta 1958 100%.

Pred rešitvijo vzhodnih reparacij

Pariz, 2. apr. n. Predsednik haške komisije za ureditev vzhod. reparacij Loucheur je imel danes daljši privatni razgovor z zunanjim ministrom dr. Benešem in ministrskim predsednikom Bethlenom, o katerem se oficijozno samo javlja, da so pogajanja neposredno pred uspešnim zaključkom.

Dobiček Drž. hipotekarne banke

Belgrad, 2. marca. r. Danes objavljena bilanca državne hipotekarne banke izkazuje dobička 55.008.229,26 Din. Od tega se je izplačalo na tanijemah 4.950.740,70 Din. V rezervni fond se je dalo 10.011.497,70 Din. V državno blagajno gre 40.045.995,41 Din.

Uradniki kmet. min. prevedeni

Belgrad, 2. aprila. AA. Z odlokom ministra poljedelstva se je izvršila na osnovi zakona o ureditvi ministrstva za poljedelstvo prevedba vseh uradnikov središnjih kakor vseh ostalih državnih poljedelskih ustanov.

Učna doba vajencev

Belgrad, 2. aprila. AA. Snoči je imel sejo upravni odbor obrtniške zbornice. Med drugim je odbor sprejel stališče ministrstva za trgovino in industrijo, da se smejo pogodbe z vajenci sklepati preko določenega minimalnega roka 3 let s tem, da se prvo leto smatra za pripravno.

Zagrebske vesti

Zagreb, 2. aprila. r. Humanitarno društvo »Materinstvo« namerava v maju prvo soboto izročiti trem zaslužnim materam tri nagrade in sicer v zneskih po 3000, 2000 in 1000 Din. Nagrade se bodo razdelile v znaku globoke hvaležnosti za največje ženske vrline in dolžnosti, ki jih izvršujejo matere.

Zagreb, 2. aprila. r. Akcijski odbor za zgraditev spomenika kralju Petru je v kratkem času zbral v Savski banovini nad 1 milijon dinarjev. K tej vsoti je največ prispevalo zagrebško mesto. Nabiralna akcija se nadaljuje.

VELIKA

razstava in sejem vina

5.-7. aprila 1930

V ZAGREBU

(Palača Zagrebske borze)

Največja izbira dalmatinskih, hrvatskih, slavonskih in drugih vin, ter žganja — Sodeluje 250 najboljših vinogradnikov in vinogradnih zadrug —

Pred razpustom sejma

Izjava ministrskega predsednika Slaweka na seji vladne stranke

Varšava, 2. apr. AA. »Pat« poroča: Na današnji seji parlamentarne skupine za sodelovanje z vlado, je novi predsednik vlade in šef te skupine Slawek raztolmačil uspehe, ki so bili doseženi v zadnjih 2 letih. Govornik je naglašal, da je že pri več prilikah prišel do prepričanja, da je sodelovanje s sedanjim parlamentom nemogoče. »Vaše nezaupanje napram ministru dela Prystoru in ministru

prosvete in ver Cervinskemu, pa je upravičeno, ker nasprotuje interesom stranke, je dejal Slawek. Sedanja rešitev vlade je posledica režima, ki je bil uveden na Poljskem maja meseca 1. 1926. Dogodki nas vodijo k novim volitvam. Skupina je odobrila poročilo Slaweka, ki je naposled izjavil, da želi obdržati predsedstvo parlamentarne skupine za sodelovanje z vlado.

Pred paktom vseh pet pomorskih velesil

London, 2. apr. n. Londonska pomorska razorožitvena konferenca bo svoje materialno delo koncem prihodnjega tedna dokončala najbrže s sklenitvijo pogodbe med petimi državami. Na današnji seji šefov delegacij se je sklenilo, da se prihodnja in najbrže zadnja plenarna seja konference namesto v petek

vrši šele prihodnji teden, da se bodo mogla med tem izvršiti vsa mornariško tehnična dela in pripraviti predlagani konzultativni pakt petih držav kot dopolnilo Kellogove pogodbe. Z angleške strani se izjavlja, da je na prihodnji plenarni seji konference pričakovati končnega uspeha.

Za svobodo poštenega prepričanja

Dunaj, 2. apr. n. V pravosodnem odboru je bil danes sprejet tako zvani protiterorski zakon, ki se uradno imenuje: zakon v varstvo delovne in zborovalne svobode, in sicer v smislu kompromisa, ki je bil sklenjen med zveznim kancelerjem dr. Schobrom in socialnodedmo-

kratsko opozicijo. V Avstriji po tem zakonu odslej ne bo več nobenih tako zvanih zaključnih delavnic, v katere bi smeli sprejemati samo pristaše ene strokovne organizacije. Oviranje delavcev drugačnega mišljenja se kaznuje s strogim zaporom do šestih mesecev.

Blamaža ruskih astronomov

Zahteva objavo aktov, ki so bili že davno objavljeni

Rim, 2. apr. d. »Osservatore Romano« odgovarja na odprto pismo, ki ga je 25 astronomov sovjetske Rusije naslovilo na Sveto stolico, v katerem jo pozivajo, naj pribeži inkvizicijske akte o Galilejevem, Kopernikovem in Kepplerjevem procesu. »Osservatore« ugotavlja, da je preganjanje Kepplerja in Kopernika navadna izmišljotina. Kopernika sta pač napadala protestanta Luther in Melanchton, ne pa katoličani. Saj je vendar znano, da je Kopernik svoje znamenito delo posvetil papežu Pavlu III. Splošno je že tudi znano, da je Keppler vžival spoštovanje in posebne

obzire. Ko so bili iz Graza pregnani protestanti, je bil Keppler od tozadevne uredbe posebej izvet. Kar pa se Galileja tiče, je pa nadvse čudno, da strokovnjaki ne vedo, da je bil kodeks o njegovem procesu objavljen že pred 50 leti in izročen strokovnjakom v prosti uporabo. Vse podatke sta obdelala profesor v Padovi Favaro in profesor v Florenci Cioni ter vse dokumente objavila. »Osservatore Romano« začudeno vprašuje, ali ruski astronomi ne vedo, da so vsi papeževi arhivi učenjakom na razpolago in da je zlasti Rus Šmurlov mnogo let v njih delal in izdal ves inventar, ki se nanaša na Rusijo.

Demonstracije brezposelnih v Budimpešti

Budimpešta, 2. apr. n. Danes so bile na več krajih mesta dobro pripravljene velike demonstracije brezposelnih. Na Rakoczyjevem trgu, trgu svobode in Kossuthovem trgu pred parlamentom so se zbrale velike množice brezposelnih, ki so glasno kričale po delu in kruhu. Policija je morala množico, ki je metala kamene, razgnati z orožjem. Pri tem je dobil en demonstrant udarec s sabljo na glavo. Demonstranti so se vedno znova zbirali v stranskih ulicah, tako da jih je morala policija vedno razganjati. Demonstracije so trajale ves dopoldan. Šele ob 2 popoldne je nastal mir. Skupaj je bilo aretiranih 58 oseb. Te demonstracije brezposelnih so povzročile tudi hrupne nastope v parlamentu. Koncem današnje seje parlamenta je o demonstracijah govoril socialistični poslanec Peyer, ki se je pritoževal radi preenergičnega nastopanja policije proti brezposelnim. Izjavil je, da je vlada odgovorna za to, ker ni ničesar storila, da zmanjša brezposelnost. Poslanec vladne stranke Vary se je zavzel za vlado, češ da je brezposelnost internacionalni problem in da je tudi v Nemčiji nad 2 in pol milijona brezposelnih. Njegov govor je opozicija prekinjala s hrupnimi medklci. Socialni demokrati so bili silno razburjeni in je hrup postal tolik, da se je morala seja prekiniti. Minister za narodno blagostanje Vass je izjavil, da bodo vsi ministri gledali na to, da se bo brezposelnim omogočila prilika za delo, da se s tem ublaži brezposelnost. Notranji minister je branil policijo, kar je povzročilo viharne proteste socialnih demokratov. Minister je naglašal, da je policija storila samo svojo dolžnost ter da bo mir in red vzdrževala proti vsakomur. Socialni demokrati so strastno zmerjali pristaše desnice, ki so pritrjevali ministru.

Krvavi izgredi v Kalkuti

Kalkuta, 2. apr. d. Ob priliki manifestacij za pasivni odpor proti angleškemu gospodstvu je bil ustreljen nek Hindu. Množica je s kamnom ranila štiri evropske podčastnike. Policija je skušala razgnati demonstrante, ker se ji to ni posrečilo, je segla po sabljah in končno je streljala v množico. Vse trgovine so zaprte.

Kalkuta, 2. apr. d. Pri včerajšnjih večernih demonstracijah so bile ubite štiri osebe. Mesto izgleda kakor bojišče. Ceste so zabarikadirane z vozovi. Množice demonstrantov se s črnimi zastavami sprehajajo po cestah in nosijo revolucionarne napise. Vlada se je odločila, da bo proti terorističnim organizacijam nastopila s prekim sodom.

Kalkuta, 2. aprila. AA. Po včerajšnjih nemirih se je situacija danes pomirila in policija se je umaknila s svojih pozicij na ulicah. Promet z vozovi, ki je bil prepovedan, se vrši danes zopet normalno. Vse trgovine so zopet odprte. Število mrtvih znaša 6.

Najnovejše: Revolucija šolskih otrok

Berlin, 2. apr. n. V Neuköllnu so danes komunisti vpriporili pravcato revolucijo šolskih otrok, tako da sta se morali zapreti dve šoli. Komunistična mladina je s silo preprečila šolskim otrokom vstop v šolske prostore. Pri tem je prišlo do pretepov med komunističnimi agitatorji in ženskami, ki so spremljale otroke. Tudi tako zvana rdeča mladina, fantje in dekleta, se je udeležila demonstracij. Z letaki so komunisti protestirali proti temu, da sta bili odpušteni dve učiteljici, kar pa ni bilo res, ker sta bili učiteljici samo prestavljeni na drugo šolo. Šolsko vodstvo je moralo prositi za pomoč policijo.

Volivni poraz Nemcev v Gornji Sleziiji

Varšava, 2. aprila. AA. Pri občinskih volitvah v Gornji Sleziiji so bile premagane nemške stranke, ki so doslej imele večino. Od poljskih strank so zmagale opozicijske skupine. Listi naglašajo, da so izidi teh občinskih volitev poučnega pomena za stanje notranje politike na Poljskem.

Kutjepova afera bo pojasnjena

Pariz, 2. aprila. n. »Petit Parisien« napoveduje neposredno rešitev Kutjepove afere. Policiji se je posrečilo, najti v Normandiji šoferja onega rdečega avtomobila, ki je skupno s sivim avtomobilom odpeljal Kutjepova. Šofer je Rus in trdi, da zadeve ni poznal in izvršil vožnjo samo radi tega, ker se mu je obljubilo visoko plačilo.

Pariz, 2. aprila. AA. »Matin« poroča, da je policija v prisotnosti glavnih prič izvršila rekonstrukcijo ugrabitve generala Kutjepova. Videti je, da je ta rekonstrukcija potrdila podmene, ki jih je izrekla policija o ugrabljenem generalu Kutjepovu.

1683 smrtnih obsodb v Ukrajini

Pariz, 2. aprila. 1. Po vesteh iz Moskve so obsodila sovjetska sodišča na GPU (bivša čeka) samo v Ukrajini v mesecu januarju in februarju 1683 oseb na smrt. 60 odstotkov smrtnih obsodb je bilo takoj izvršenih. Večina od obsojencev so bili kmetje, ki so se upirali rekvizicijam.

Brezposelnost narašča v Ameriki in Angliji

London, 2. aprila. n. Število brezposelnih v Angliji je v zadnjem tednu meseca marca naraslo za 17.043 ljudi. Število brezposelnih znaša sedaj 1.638.800 in je za 504.944 večje kakor lansko leto ob istem času.

Newyork, 2. aprila. n. V senatnem odboru je navedel voditelj strokovnih organizacij Green, da je v mesecu februarju znašalo število brezposelnih v ameriških Združenih državah 3,7 milij. ljudi.

Veliko zunanje posojilo Romaniji

Bukarešt, 2. aprila. r. Iz Pariza se je včeraj vrnil minister Logusianu. V Parizu se je pogajal radi najetja večjega posojila za kmetijski kredit. Kakor poroča Cuventul, je njegova misija popolnoma uspela. Morganova skupina mu je ponudila 2 milijardi lejev, neka angleška finančna skupina pa eno milijardo lejev.

Značilno školovsko imenovanje na južnem Tirolskem

Rim, 2. apr. n. Papež je imenoval za novega škola v Brixenu msgr. Geislerja, dosedanjega profesorja v tamkajšnji bogoslovni. Dasi imenovanje nemškega prelata v tujejezični provinci popolnoma odgovarja konvencijam in duhu konkordata, je jasno, da ima ta izvolitev, katere se je mogla izvršiti samo s pristankom italijanske vlade, gotov pomen za novo politiko nasproti tujerodnemu prebivalstvu v južni Tirolski, ki se je začela po sletitvi italijansko-avstrijske prijateljske pogodbe.

Orjaška električna centrala na Donavi

Dunaj, 2. apr. n. Krščanskosocialni nižje-avstrijski deželni glavar je na nekem shodu volivcev sprožil idejo, da bi se zgradila velika električna centrala na Donavi v Ybbs-Persenbeugu, ki bi veljala 150 do 200 milj. šilingov. Kapaciteta tovarne bi znašala 800 milj. kilovatih ur. Na Donavi hoče zgraditi velik jez, ki bi se obenem porabljal tudi kot most, s čimer bi se ustvarila v Nižji Avstriji pomembna kombinacija, tako da bi se železniški promet med Trstom, Gradcem in Hamburgom skrajšal za 200 kilometrov.

V Karpatih sneg

Budimpešta, 2. aprila. r. Po vsej Madžarski je zelo padla temperatura. Ponekod se je znižala na —3. Kakor poročajo iz Brašove, je v Karpatih pričelo snežiti.

Atene, 2. aprila. AA. Zbornica je ratificirala sporazume o vzhodnih reparacijah.

Madrid, 2. aprila. AA. Bivši ministri diktatorske vlade so objavili manifest, ki v njem zagovarjajo ideal ustavne parlamentarne monarhije.

Peking, 2. aprila. AA. Kuomintang je sestavil vlado v Pekingju.

Seja upravnega sveta TPD

Na današnji bilančni seji upravnega sveta Trboveljske premogokopne družbe, katere se je vršila pod predsedstvom g. predsednika Minha, so se sklenilo, da se predlaga dne 6. maja t. l. vršičemu se običnemu zboru izplačilo iste dividende kot preteklo leto t. j. Din 35.— za delnico in da se po sedanjih krizi prizadetemu delavstvu nakloni iz čistega dobička kot podpora znesek od 1 milijona dinarjev.

Predsednik Privilegirane agrarne banke v Belgradu, minister n. r. g. dr. Bogdan Marković je bil kooptiran v upravni svet.

Gostovanje praškega Narodnega divadla

Naši dobri znanci iz lanskega leta, ga. Dostalova, gg. Vydra in Vojsa so snoči nastopili kot trio v Strindbergovi drami »Smrtni ples« I. del. Odlični umetniki so težko duhomorno dramo igrali s prav komorno dovršenostjo — spočetka poudarjeno počasi — prav kot studijo, skoraj pretežno, vsak trenutek zase zanimiv — a vse zili v grozoten boj dveh demonov moža in žene — dokler se v tretjem in četrtem dejanju ni vnel spopad med tremi, Edgarmem, Aliso in Kurtom; končno se ta boj pretne v onemoglost, ko sta oba, mož in žena izgrala vso zlobo in ko že stoji pred vrati smrti. Mojsrsko igro praških umetnikov diči stroga ekonomija, ki hrani vso grozo zunanega izbruha za vrh tretjega dejanja, in skrbno pazi, da vsak igralec najde svoj lasien vrh. »Smrtni ples« poznamo sicer že v domači uprizoritvi, praški gostje pa so nam prinesli v njej res čiste umetnosti. Ga. Dostalova, ki je bila središče igre, je prešla šopek — občinsivo je s priznanjem spremljalo vso igro. Škoda le, da poset ni bil tak, kot bi ga bili zaslužili odlični umetniki — če omenimo, da se je Ljubljana letos že pri vseh številnih gostovanjih dostojno odzvala. Jutri igrajo komedijo gđ. Scheinplugove »Ljubzen ni vse« — v igri nastopi tudi pisateljica sama. F.K.

Dunajska vremenska napoved: V splošnem bo lepo vreme trajalo dalje, na zapadu se bo morda vreme za nekoliko časa skazilo. Na odprtih krajih bo ponoči slana.

Potrtega srca javljamo tužno vest našim sorodnikom in znancem, da je naša srčno ljubljena mama, stara mama, prastara mama in teta

TEREZIJA ZAGORC

v 76. letu, po dolgem, mučnem trpljenju včeraj ob 8 zvečer Bogu vdano zaspala. Pogreb predrage pokojnice bo jutri v petek ob 2 popoldne iz hiše žalosti Cerkvena ulica št. 19 na pokopališče k Sv. Križu.

Vsem, ki ste jo poznali, jo priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Globoko žalujoči rodbini
MARKIČ - AMON.